

Keci Çocuk

ÖZGÜR BALPINAR

Çok çok eski zamanlarda tanrılar, “Mutluluğu öyle bir yere gizleyelim ki insanlar hemen bulamasınlar. Böylece belki mutluluğun kıymetini de anlarlar,” diyerek aralarında fikir birliğine varmışlar. Mutluluğu nereye gizleyebileceklerini düşünmeye başlamışlar.

İçlerinden biri, “Göğün en tepesine gizleyelim. Gün ışıığında güneşin ardında, gece karanlığında yıldızların arasında olursa onu kimseler bulamaz,” demiş.

Bir diğeri, “Denizlerin en dibine gizleyelim. Denizin dibi kapkaranlıktır. Yosunların ve balıkların arasında onu kimseler göremez,” diye konuşmuş.

“Ormanların en kuytusuna gizleyelim,” demiş bir başkası. “Ağaçlar ve çalılıklar ona bekçilik eder, yerini kimseye söylemez.”

Ancak birisi tüm önerileri reddetmiş:

“Mutluluğu insanların kalplerine gizleyelim. Oraya bakmak hiçbirinin aklına gelmez.”

LYCIA

OLIMPOS

PHASELIS (KEMER /
ANTALYA)

HATTUŞA (ÇORUM)

ANKUWA (YOZGAT-KAYSERİ)

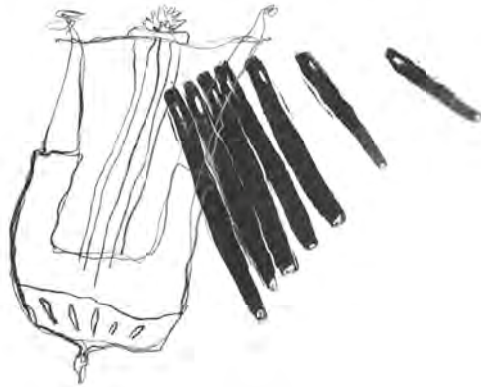
NESA (KAYSERİ)

TYANA (NİĞDE)

PENDOSİS (ADANA)

TARSOS (MERSİN)

TARİHİN İLK MÜZİK YARIŞMASI

“Nosce te ipsvm.”

Pan, tapınağın sütunlarına kazınmış, “Kendini bil,” manasına gelen iki kelimelik Latince sözü okuduğunda yüzünü buruşturdu. Apollon’a ithaf edilen bu söz, Pan’a göre gerçek dışı, en hafif tabiriyle yersiz bir abartıydı.

Hem *kendini bilmek* de ne demekti? Hele ki söz konusu Apollon olduğunda onun kibrinin üstüne kimse çıkamazdı. O kişi, kimseyi bilmediği gibi kendini de bilemezdi. *Kendini bilmek*, kendini anlamak mutlaka tevazu* gerektirirdi ki bu duygu Apollon’da hiç var

* Tevazu: Alçakgönüllülük.

olmamıştı. Apollon güce tapan ve sahip olduğu güce tapılmasını isteyen bir zavallıydı sadece. En azından Pan böyle düşünüyordu. Bu düşüncesi de hiç değişmeyecekti.

Pan'ın yıllar sonra Likya'ya ilk geliyordu. Müziğin ve ışığın tanrısı Apollon, maharetlerini sergilemek ve alanında en iyisi olduğunu kanıtlamak için ışıklar ülkesi Likya'da bir müzik yarışması düzenleyeceğini duyurmuştu. Tarihin ilk müzik yarışması, Anadolu'da büyük bir yankı uyandırdı. Yarışmaya katılmak için denizler ötesinden dahi akın akın gelen yarışmacılar, Apollon'un karşısında kendi yeteneklerini test etmek istiyorlardı. Yarışmayı bahane ederek, sadece onun müziğini dinlemek, yüzünü görebilmek için bile gelenler olmuştu. Çoğuna göre Apollon eşsizdi, rakipsizdi. Yüzlerce yarışmacı, binlerce katılımcı sabırsızca yarışmanın başlamasını bekliyor, onlara bu fırsatı verdiği için Apollon'a şükranlarını sunuyorlardı.

Pan'ın görüntüsü de bir hayli tuhaftı. Bedeninin üst kısmı insanı andırırken, alt kısmı bir keçiye benziyordu. İnsan gibi görünen suretinin güzelliği, al-

nında peyda olan* iki boynuzla gölgeleniyordu. Pan için sorunlar aslında Likya'ya adım attığı anda baş göstermişti. Yarışma katılımcıları Pan'ı görür görmez homurdanmaya başlamıştı. Pan şehrin sokaklarında toynaklarıyla adım adım ilerlerken kalabalıkta anne babasına sığınarak korkuyla geri çekilen çocuklar, fı-sıldanan lanetli sözcükler, iğrenti dolu bakışlar orada pek de hoş karşılanmadığının açık bir göstergesiydi.

Pan caddede sağlıklı sollu sıralanmış insan kalabalığının arasında zemini döven toynaklarıyla yürürken, nahoş** sözlerle muhatap oluyordu.

“Bakın, sürüsünü kaybetmiş bir keçi!” diyerek kahkaha attı kalabalıktan biri. Bir politikacıydı. “Sürüden ayrılanı kurdun kaptığını unutmuş olacak!” diye ekledi.

Diğer insanlar da onun kahkahasına eşlik etmekten geri durmadı. Kendisiyle alay edilmesine alışkın olan Pan, yürümeye devam etti. Yine de çocukların ondan korkmasını hiç mi hiç istemezdi. Varlığı herkes için bir rahatsızlık sebebiydi, oysa kalbi tertemizdi.

* Peyda olmak: Ortaya çıkmak.

** Nahoş: Hoş olmayan.

“Etrafa pisleme sakın!” diye bağırdı yine kalabalıktan biri. Bir temizlik görevlisiydi. “Sonra biz temizlemek zorunda kalıyoruz!”

Tükürükler saçarak gülüyordu. Diğer insanlar da kendi tükürükleriyle eşlik ettiler ona. Hatta bazıları işi abartarak o kadar çok güldüler ki gülmekten dengelerini sağlayamayıp yere devrildiler. Yerde karınlarını tutarak gülmeye devam ettiler. Pan aldırış etmedi.

Bu kez de bir başkası, “Bundan ne et çıkar ha!” diyerek güldü. Kendince zeki, yaşlı bir adamdı. Mesleği kasaplıktı. “Kuzu çevirme yapacaksın bunu!”

Pan adımlarını hızlandırdı. İnsanların kabalığına daha fazla katlanmak istemiyordu. Bütün bu karmaşa ve gurur kırıcı davranışların arasında az sayıdaki çoban ve çiftçi, birer heykel gibi durarak Pan’ı saygıyla selamlıyordu. Müzik yarışması onların umurunda değildi, onlar bilhassa Pan’ı görmeye, ona saygılarını sunmaya gelmişlerdi.

Süslü bir çardakta soylu konuklarıyla muhabbet eden Apollon, Pan’ı henüz fark edebilmişti. Onu yeniden burada görmek Apollon’u keyiflendirdi. Yarışmada yeteneğiyle onu ezerek köyüne, ait olduğu insanla-

rın arasına göndermeyi iple çekiyordu.

Yarışma, herkesin bildiği fakat kimsenin açık etmediği Pan ile Apollon arasındaki gizli rekabetle, sessizlik içinde başladı. Herkesin tahmin ettiği üzere, bu fırtına öncesi sessizlikti. Yine herkes emindi ki bu iki isim yarışmanın en iddialı katılımcılarıydı ve mutlaka finalde karşı karşıya geleceklerdi.

Su perileri ve Kral Midas, yarışmaya jürilik yapmaları için seçilmişti. Henüz başlangıçta bile kıyasıya rekabetlere sahne olan yarışmada Apollon ve Pan, rakiplerini bir bir eliyorlardı. Günlere yayılan yarışma bir müzik ziyafeti eşliğinde geçiyordu. Ancak dinleyiciler içten içe Apollon ve Pan'ın karşı karşıya geleceği o biricik ânı bekliyordu.

Günler sonra nihayet finalde karşılaşan Apollon ve Pan, ışıklar ülkesi Likya'nın belki de tarih boyunca en önemli günü yaşamasını sağladı. Herkesin beklediğine değmişti. Yeryüzünün muhteşem iki müzisyeni sahnede yan yana duruyorlardı. Apollon gümüş liriyle*, Pan ise ahşap flütüyle yarışmada karşı karşıya gelmeye hazırdı. İkisi de kendine fazlasıyla güveniyordu. Apollon, ışığın tanrısı olarak ışık diyarında kesin bir

* Lir: Antik Yunan döneminden telli bir çalgı.